

افغانستان
گزارش شش ماهه سال ۲۰۱۶
در مورد محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه

© فاطمه فیضی / الجزیره / ۲۰۱۶

هیئت معاونت ملل متحد در افغانستان

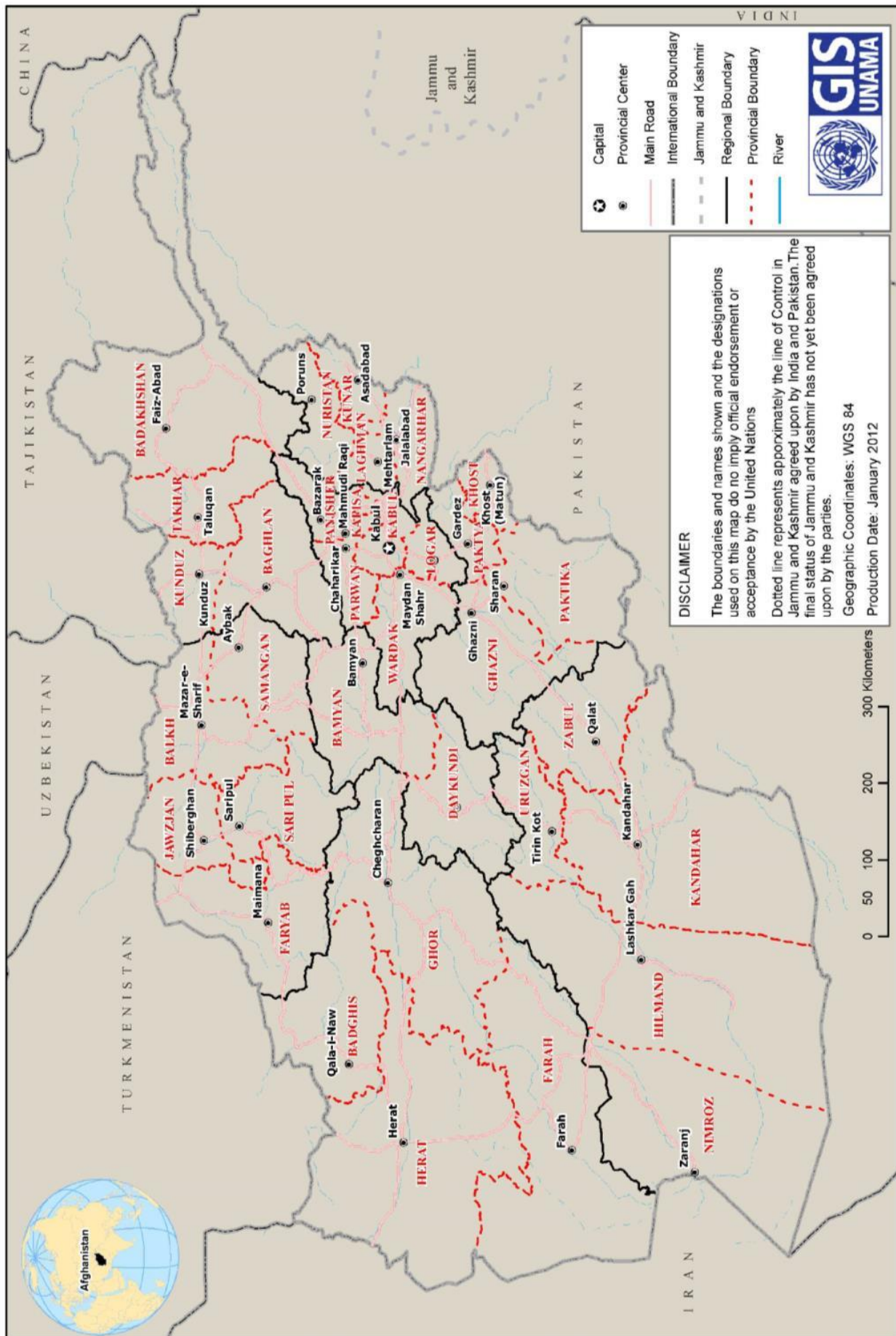

کمیته‌ری عالی حقوق بشر ملل متحد

کابل افغانستان

جولای ۲۰۱۶

AFGHANISTAN ADMINISTRATIVE DIVISION

افغانستان

گزارش شش ماهه سال ۲۰۱۶ در مورد محافظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه

هیئت معاونت ملل متحد در افغانستان

کمیته‌ری عالی حقوق بشر ملل متحد

کابل افغانستان

جولای ۲۰۱۶

عکس روی جلد این گزارش متعلق به الجزیره می باشد. دختران عکس پدر مرحوم خود را در دست دارند، پدرشان در حمله انتحاری طالبان توسط مواد انفجاری تعبیه شده در یک موتر که بالای موتر کارکنان موبی گروپ به تاریخ ۲۰ جنوری صورت گرفت، کشته شده است.

"این گزارش بار دیگر بیانگر رنج و بدبختی های افراد ملکی می باشد که طرف های درگیر در جنگ افغانستان بر آنها وارد نموده و در ضمن نشان می دهد چگونه جنگ در این کشور آنها را از اساسی ترین حقوق انسانی شان محروم نموده و خیلی ها را مجبور به کوچ اجباری در داخل کشور و حتی به خارج از کشور نموده است. چنانچه حوادث اخیر نشان داد این وضعیت باعث ایجاد تحرکات بالقوه ای برای نقض حقوق بشر و خشونت هایی شده که از افغانستان تا حوزه مدیترانه و فراتر از آن گسترش پیدا می کند. اگر قرار است شاهد پیشرفت در عرصه حفاظت از حقوق بشر برای افغانها در کشور شان باشیم و شرایط دشواری را تغییر دهیم که مردان، زنان و کودکان افغان را مجبور نموده حتی با پذیرفتن خطرات سنگین از کشور فرار کنند، مسئولین باید از گزارش خشونت هایی که یوناما و کارکنان من ثبت کرده اند، استفاده نمایند تا عاملین چنین جنایات برای پاسخگویی گرفتار شوند."

زید رعد الحسین، کمیشنر عالی ملل متحد برای حقوق بشر، جولای ۲۰۱۶، ژنو

"هر یک از تلفات ثبت شده در این گزارش؛ یعنی هر زن، دختر یا پسر که از حق دسترسی به آموزش و یا خدمات اولیه صحتی و یا هر مرد و زنی که از وسیله امرار معاش محروم شده اند، نشان دهنده شکست در تعهدات بوده و باید طرفهای درگیر در جنگ گام های عملی و استواری را برای رفع رنج و درد افراد ملکی برداشته و باعث بهبود هرچه بیشتر حفاظت از افراد ملکی شوند. شعارهای کلیشه ای و پیش پا افتاده که با اقدامات عملی همراه نشود در واقع اتلاف وقت و ادعای توخالی است. تاریخ و حافظه بلند مدت افغان ها در مورد رهبران تمام جناح های درگیر در این جنگ قضاوت خواهد نمود و این قضاوت نه بر اساس جملات زیبا بلکه بر اساس رفتار و اعمال آنها خواهد بود."

تادامیچی یاماموتو، نماینده خاص سر منشی ملل متحد در افغانستان، کابل، جولای ۲۰۱۶

مأموریت

این گزارش شش ماهه ی اول سال ۲۰۱۶ در مورد تلفات افراد ملکی در منازعات مسلحانه در افغانستان توسط واحد حقوق بشر هیئت معاونت ملل متحد در افغانستان (یوناما) تهیه گردیده و دوره زمانی ۱ جنوری تا ۳۰ جون ۲۰۱۶ را در بر می گیرد.

این گزارش طبق مأموریت یوناما بر اساس قطعنامه شماره ۲۲۷۴ (سال ۲۰۱۶) شورای امنیت ملل متحد "به منظور نظارت بر وضعیت افراد ملکی، هماهنگی تلاش ها جهت اطمینان از محافظت از آنها، ترویج پاسخ دهی و همکاری در تطبیق کامل آزادی های بنیادی و احکام حقوق بشری مندرج در قانون اساسی افغانستان و معاهدات بین المللی که افغانستان عضو آن می باشد، به ویژه معاهداتی که به بهره مندی کامل زنان از حقوق بشری شان، ارتباط می گیرد" تهیه گردیده است.

قطعنامه شماره ۲۲۷۴ (سال ۲۰۱۶) شورای امنیت بر اهمیت نظارت دوامدار و گزارش دهی به شورای امنیت ملل متحد در مورد وضعیت افراد ملکی در منازعات مسلحانه، به خصوص در مورد تلفات افراد ملکی تاکید می کند.

یوناما یک سلسله فعالیت هایی را با هدف کاهش اثرات جنگ بر افراد ملکی بشمول موارد ذیل روی دست می گیرد: نظارت مستقل و بی طرفانه بر حوادثی که در آن افراد ملکی کشته یا زخمی شده اند؛ فعالیت های دادخواهی برای تقویت محافظت از افراد ملکی متضرر در منازعات مسلحانه فعالیت هایی که باعث ترویج رعایت احکام حقوق بشردوستانه بین المللی، حقوق بشر و قانون اساسی و سایر قوانین افغانستان در میان تمام طرف های درگیر می شود.

این گزارش حمایت تخنیکی دفتر کمیشنری عالی حقوق بشر ملل متحد را به همراه دارد.

میتودولوژی/روش تهیه گزارش

یوناما تا حد ممکن با اجرای تحقیقات در ساحه بررسی رویدادها، با انجام مشوره با یک سلسله منابع مختلف و با توجه به انواع اطلاعاتی که اطمینان و اعتبار آنها ارزیابی می گردد، گزارش ها در مورد تلفات افراد ملکی را بررسی و تحقیق می نماید. در زمان تحقیق و بررسی هر رویداد، یوناما نهایت تلاش نموده تا اطلاعات بدست آمده تا حد ممکن با منابع مختلف بشمول گفته های شاهدین عینی، افراد آسیب دیده، فعالین نظامی (به شمول دولت افغانستان، عناصر ضد دولت و نیروهای نظامی بین المللی)، مسئولین محلی در روستاها، ولسوالی ها و ولایات، رهبران مذهبی و بزرگان محل بررسی و تصدیق نماید.

یوناما همه این اطلاعات را از طریق بازدید مستقیم از ساحه، آزمایش فیزیکی اقلام و مدارک جمع آوری شده از محل حادثه، بازدید از شفاخانه ها و سایر مراکز صحتی، عکس ها و تصاویر ویدیویی، گزارش ریاست مصئونیت و امنیت ملل متحد و سایر نمایندگی های آن، اظهارات منابع دست دوم، گزارش رسانه ها و اطلاعات جمع آوری شده از سوی نهادهای غیر دولتی و طرف های سوم جمع آوری می نماید.

برای بررسی و تأیید هر حادثه که تلفات ملکی را در برداشته، یوناما حداقل سه نوع منبع یعنی شخص قربانی شاهدان، کارمندان صحتی، مقامات محلی، تأیید از سوی طرف های درگیر، بزرگان محلی و غیره را ضروری می داند. تحقیقات تا حدی که امکان دارد بر اساس اظهارات اولیه قربانیان و یا شهود صحنه و تحقیقات در محل صورت می گیرد. در بعضی موارد، به خصوص در محلاتی که به علت محدودیت های امنیتی امکان دسترسی نباشد، انجام چنین تحقیقات امکان پذیر نیست. در چنین موارد، یوناما بر یک سلسله روش ها برای جمع آوری اطلاعات، بخصوص از طریق شبکه های معتبر و باز هم از طریق یک سلسله منابع مختلفی که معتبر ارزیابی گردیده، اتکاء می کند.

هرگاه اطلاعات مربوط به یک رویداد برای یوناما قناعت بخش نباشد، در آنصورت چنین رویداد گزارش داده نمی شود. در بعضی موارد، قبل از انجام نتیجه گیری، تحقیقات چندین هفته را در بر می گیرد. این بدین معناست که نتیجه گیری در یک گزارش در مورد تلفات ملکی ناشی از یک رویداد می تواند با جمع آوری اطلاعات بیشتر دوباره بررسی گردیده و بعد در تحلیل ها گنجانیده شود. هرگاه اطلاعات واضح و روشن نباشد، در آن صورت تا زمان کسب مدارک قناعت بخش، نتیجه گیری در مورد آن صورت نمی گیرد و یا آن قضیه بدون نتیجه گیری بسته می شود و در گزارش مربوط به آمار تلفات ملکی هم گنجانیده نمی شود.

در بعضی موارد ملکی بودن قربانیان گزارش داده شده را نمی توان به طور قطعی تصدیق کرد و یا این وضعیت مورد اختلاف می باشد. در این گونه موارد، یوناما از معیارهای قابل تطبیق حقوق بشردوستانه بین المللی استفاده نموده و برای تعیین ملکی یا جنگجو بودن مردانی که به سن جنگی رسیده اند، سن شان را معیار قضاوت قرار نمی دهد، بلکه این گونه ادعاهای مربوط به ملکی یا جنگجو بودن قربانیان را بر اساس واقعیت های موجود در همان رویداد ارزیابی می کند. هرگاه وضعیت یک یا چند قربانی نامشخص باقی بماند، در آن صورت مرگ آنها در گزارش آماری تلفات ملکی گنجانیده نمی شود

یوناما در سال ۲۰۰۹ میلادی یک پایگاه الکترونیکی اطلاعات (دیتابیس) را ایجاد نمود تا تحلیل ها و گزارش های خود در مورد محافظت از غیر نظامیان در درگیری های نظامی را ثبت کند. پایگاه اطلاعاتی یوناما بخاطر سهولت در جمع آوری اطلاعات به شکل منظم، تحلیل و ارزیابی منسجم و مؤثر اطلاعات، بشمول تفکیک اطلاعات بر اساس سن، جنسیت، عاملین حادثه، تاکتیک، نوع سلاح و دسته بندی های دیگر طراحی شده است.

از آنجائیکه چندین طرف درگیر در جنگ می باشند، یوناما نهایت تلاش می نماید تا طرف مسؤول در یک حادثه مشخص را بطور دقیق شناسایی نماید؛ به گونه، مثال طالبان و یا اردوی ملی افغانستان. به علت محدودیت های ناشی از محیط عملیات ها، مانند ماهیت مشترک بعضی از عملیات های نظامی و در بسیاری از رویدادها عدم توانایی منابع اولیه برای تشخیص دقیق یا تفکیک میان طرف های مختلف نظامی و شورشیانو یا زمانی که هیچ یک از طرف ها مسؤولیت را به عهده نمی گیرند. در آن صورت تشخیص دقیق عاملین یک حادثه که منجر به تلفات افراد ملکی چه در بین نیروهای دولتی و چه در میان نیروهای مخالف دولت؛ مشکل ایجاد می گردد. در چنین موارد یوناما مسؤولیت یک رویداد مشخص را یا به نیروهای طرفدار دولت و یا هم به عناصر ضد دولت نسبت می دهد.

در زمان درگیری های زمینی بین نیروهای دولتی و مخالفین دولت، که امکان نسبت دادن تلفات به یکی از طرف ها ممکن نیست، یوناما مسؤولیت چنین تلفات را به هر دو طرف نسبت داده و تحت یک کتگوری مشخص بنام (نیروهای دولتی و مخالفین دولت) ثبت می نماید. یوناما ادعا نمی کند که ارقام ارائه شده در این گزارش کامل می باشد؛ اما این احتمال وجود دارد که یوناما تلفات افراد ملکی را با توجه به محدودیت های مرتبط به محیط جنگی، کمتر از آنچه که هست گزارش داده باشد.

خلاصه گزارش

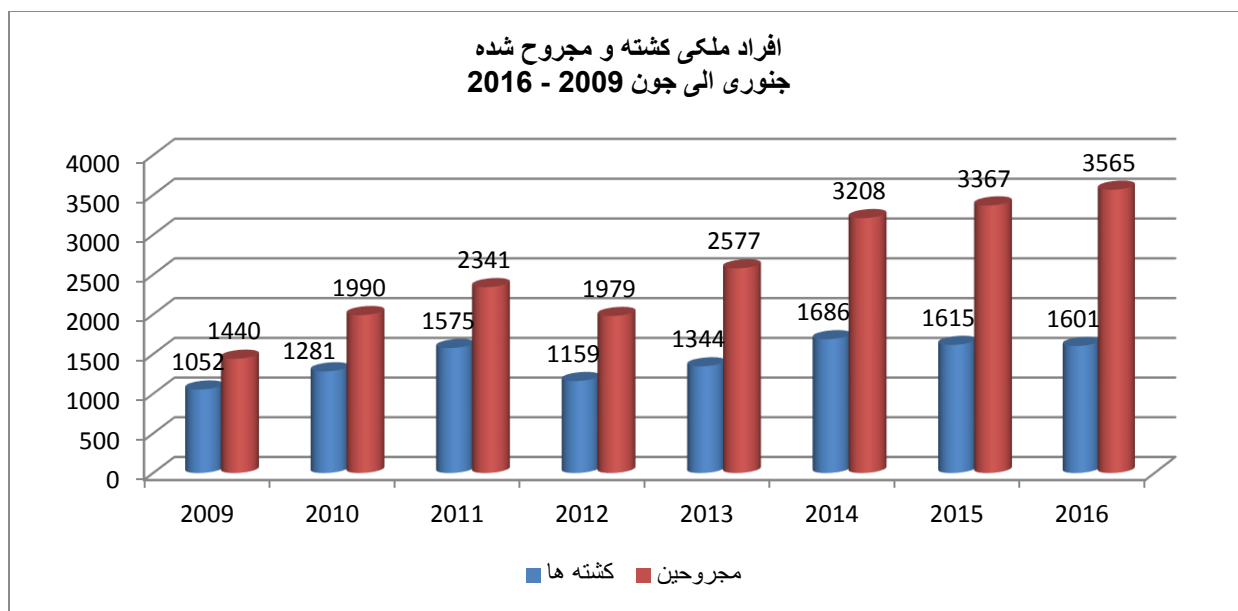
اواخر روز بود، خانم و فرزندانم با مادرم کودکانهمه در خانه بودند؛ طالبان بالای پوسته ی اردوی ملی حمله نمودند و هر دو طرف بالای هم دیگر راکت و هاوان شلیک می نمودند. یک فیر هاوان به خانه من اصابت کرد که در نتیجه دختر هشت ساله ام کشته و خانم و پسر هفت ساله ام زخمی شدند. همه سراسیمه بودیم و از یک طرف به طرف دیگر خانه میدویدیم و فکر می کردیم ممکن یک هاوان دیگر بر خانه ما فرود آید. از آن زمان به بعد فکر می کنم دیگر زنده نیستم. مادر، برادران، خواهران و سایر اقارب دخترم را دفن نمودند و پسر مجروحم را برای تداوی به شفاخانه انتقال دادند. حالا بعد از مرگ دخترم و جراحت پسر و خانم دوست داشتنی ام در غم و اندوه به سر می برم. حالا من نمی توانم مجروحین را تداوی کنم و حتی نمی توانم برای مادر و سایر اعضای خانواده غذا تهیه کنم.^۱

-- گفته های یک پدر و شوهر قربانیانی که در اثر اثابت هاوان بر منزل شان کشته و مجروح گردیده اند. در این رویداد یک دختر کشته و یک خانم و یک پسر مجروح گردیدند. این اتفاق زمانی رخ داد که میان طالبان و اردوی ملی به تاریخ ۴ ماه می در قریه بیدک ولسوالی غورک ولایت کندهار جنگ بوقوع پیوسته بود.

منازعات مسلحانه در افغانستان در شش ماه نخست سال ۲۰۱۶، به پیمانه سال ۲۰۱۵ باعث تلفات افراد ملکی گردیده و از سال ۲۰۰۹ به این طرف که یوناما مشغول ثبت تلفات افراد ملکی می باشد، این سال بیشترین میزان تلفات ملکی را نشان می دهد. از اول ماه جنوری تا آخر ماه جون سال ۲۰۱۶، یوناما ۵۱۶۶ مورد تلفات ملکی (۱۶۰۱ کشته و ۳۵۶۵ زخمی) را به ثبت رسانیده که در مقایسه با همین دوره سال گذشته حدود یک در صد کاهش در آمار کشته شدگان، شش درصد افزایش در ارقام مجروحین^۲ و چهار درصد افزایش در مجموع تلفات افراد ملکی را نشان میدهد. از زمانی که یوناما به شکل منظم ثبت تلفات افراد ملکی را آغاز نموده؛ یعنی از اول ماه جنوری سال ۲۰۰۹ تا ۳۰ ماه جون سال ۲۰۱۶، در مجموع ۶۳۹۳۴ مورد تلفات ملکی (۲۲۹۴۱ کشته و ۴۰۹۹۳ مجروح) توسط یوناما به ثبت رسیده است.

^۱. مصاحبه تلفونی دفتر یوناما با پدر و شوهر قربانیان، شهر کندهار، ۵ ماه می سال ۲۰۱۶.

^۲. از اول ماه جنوری تا آخر ماه جون سال ۲۰۱۵، یوناما تلفات ۴۹۸۲ (۱۶۱۵ کشته و ۳۳۶۷ مجروح) فرد ملکی را به ثبت رسانده بود.

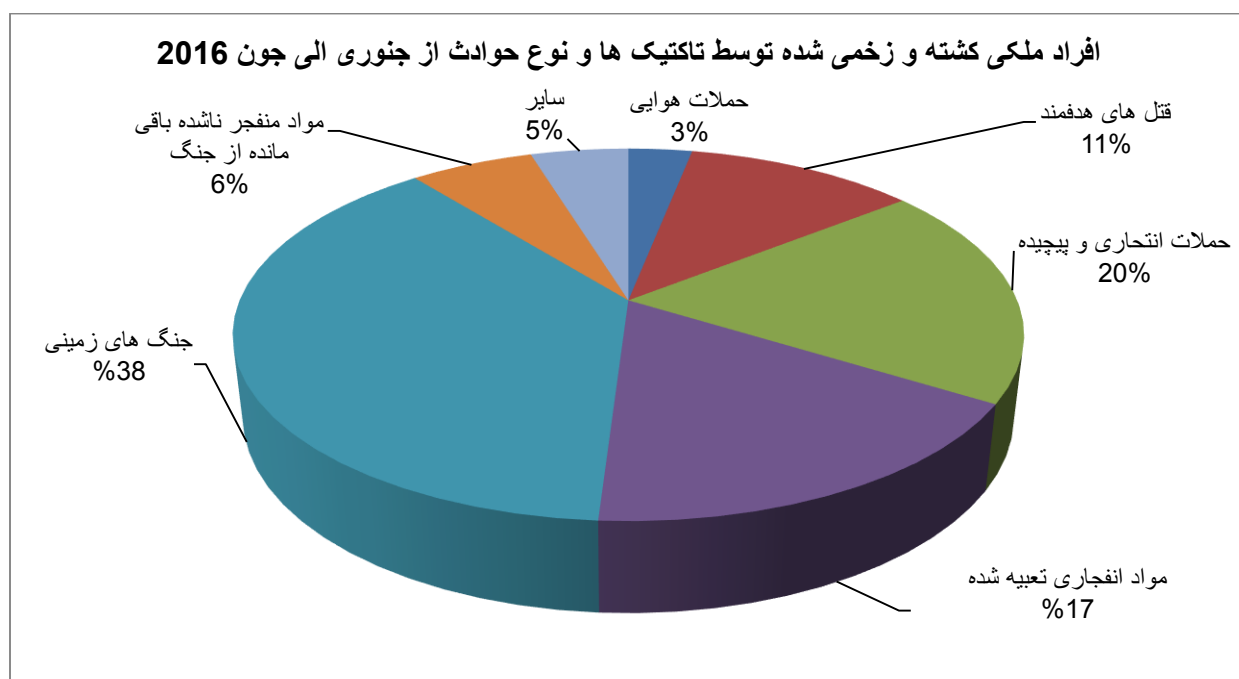
این گزارش آسیب های آنی چون قتل، جراحت، اختطاف، بیجاشدن افراد ملکی ناشی از خشونت های منازعات مسلحانه در شش ماه نخست سال ۲۰۱۶ را ثبت نموده است. وسعت کامل آسیب ها و محدودیت های تحمیل شده جنگ بر شهروندان افغانستان و درک تمام ابعاد حقوق بشری مرتبط به آن در اثر جنگ خارج از توان این گزارش می باشد. این جنگ فرسایشی به شکل غم انگیزی جریان داشته و مدام هزارها فرد ملکی را کشته و معیوب ساخته و معیشت و ملکیت مردم را تخریب نموده است. این جنگ دهها هزار نفر را بیجا نموده و آزادی رفت و آمد افراد ملکی را محدود ساخته و نیز محدودیت دسترسی به آموزش، صحت و سایر خدمات را به دنبال داشته است.

در شش ماه نخست سال ۲۰۱۶، یوناما تلفات ۵۰۷ (۱۳۰ کشته و ۳۷۷ مجروح) زن را ثبت نموده که در مقایسه با همین دوره سال ۲۰۱۵ حدود ۱۱ درصد کاهش را نشان میدهد.^۳ کاهش تلفات زنان با کاهش عمومی که در تلفات افراد ملکی توسط مواد انفجاری تعبیه شده بمیان آمده در پیوند می باشد، هرچند در مقایسه با همین مدت در سال ۲۰۱۵ میزان تلفات زنان در جنگ های زمینی افزایش یافته است.

^۳ از اول جنوری تا آخر جون سال ۲۰۱۵ یوناما تلفات ۵۶۷ (۱۶۷ کشته و ۴۰۰ مجروح) زن را ثبت نموده بود.

کودکان در جنگ های مسلحانه در شش ماه اول سال ۲۰۱۶ به شکل فزاینده متأثر گردیده و تقریباً از هر سه فرد ملکی کشته و مجروح شده یکتان شان کودک می باشد. یوناما تلفات ۱۵۰۹ (۳۸۸ کشته و ۱۱۲۱ مجروح) کودک را به ثبت رسانیده که در مقایسه با همین دوره سال ۲۰۱۵ حدود ۱۸ درصد افزایش را نشان میدهد.^۴

جنگ های زمینی میان طرف های درگیر در جنگ بلندترین آمار تلفات افراد ملکی را به دنبال داشته و به تعقیب آن حملات انتحاری و پیچیده و مواد انفجاری تعبیه شده بیشترین تلفات را بر افراد ملکی تحمیل نموده است.

تلفات فزاینده افراد ملکی در اثر حملات انتحاری و حملات پیچیده نیروهای مخالف دولت با افزایش سریع تلفات افراد ملکی در جنگ های زمینی و حملات هوایی منسوب به نیروهای طرفدار دولت، همراه بوده و همین علت اصلی افزایش تلفات افراد ملکی تلقی می شود، هرچند در میزان تلفات ناشی از مواد انفجاری تعبیه شده و قتل های هدفمند توسط نیروهای مخالف دولت کاهش بوجود آمده است.

^۴. از اول ماه جنوری تا آخر جون سال ۲۰۱۵، یوناما تلفات ۱۲۸۳ (۳۲۳ کشته و ۹۶۰ مجروح) را ثبت نموده بود.

مرتکبین تلفات افراد ملکی

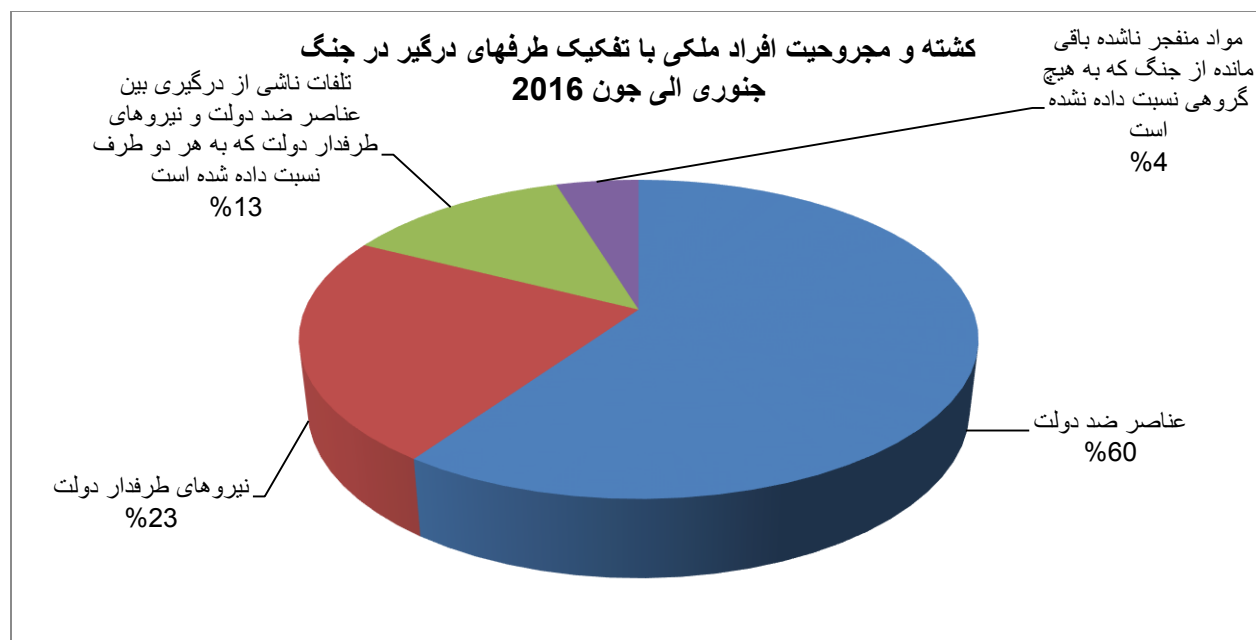
بر اساس یافته‌های یوناما نیروهای مخالف دولت عامل ۶۰ درصد تلفات افراد ملکی بوده^۵ و در حدود ۲۳ درصد تلفات (۲۰ درصد به نیروهای امنیتی افغان، دو درصد به گروه‌های مسلح طرفدار دولت و یک درصد به نیروهای بین‌المللی) به نیروهای دولتی و طرفداران دولت نسبت داده می‌شود.^۶ در حدود ۱۳ درصد تلفات افراد ملکی به جنگ‌های زمینی میان نیروهای مخالف دولت و نیروهای امنیتی افغان نسبت داده می‌شود و در نتیجه تلفات ناشی از چنین جنگ‌ها به هر دو طرف نسبت داده شده است. در حدود چهار درصد^۷ تلفات افراد ملکی به مواد انفجاری باقی مانده از دوران جنگ که مرتکبین آن قابل تشخیص نیست، نسبت داده می‌شود.^۸

^۵ اصطلاح عناصر مخالف دولت تمام افراد و گروه‌های مسلح و یا مخالفین مسلحی را که در حال حاضر در درگیری‌های نظامی علیه دولت افغانستان و یا نیروهای نظامی بین‌المللی سهم دارند، در بر می‌گیرد. این اصطلاح، همچنین به کسانی اطلاق می‌شود که به عنوان "طالبان" یا افراد و گروه‌های منسجم و مسلح غیردولتی که به شکل مستقیم در جنگ‌ها سهم گرفته و با مشخصات یا هویت‌های مختلف شناخته می‌شوند، مانند شبکه حقانی، حزب اسلامی، جنبش اسلامی ازبکستان، اتحاد جهاد اسلامی، لشکر طیب و جیش محمد و گروه که بنام داعش معرفی گردیده و نیز دیگر گروه‌های شبه نظامی و گروه‌های مسلحی که به دنبال اهداف سیاسی، ایدئولوژیک یا اقتصادی می‌باشند، به شمول گروه‌های مسلح جنایت‌کاری که به طور مستقیم در اعمال خصمانه به نمایندگی از یک طرف درگیر، فعالیت می‌نمایند.

^۶ اصطلاح نیروهای طرفدار دولت تمام نیروهای دولتی و سایر نیروهایی را در بر می‌گیرد که در عملیات ضد شورشیان در قالب نیروهای نظامی و شبه نظامی فعالیت میکنند و بطور مستقیم یا غیر مستقیم تحت کنترل دولت افغانستان می‌باشند. این نیروها شامل دسته‌های اردوی ملی، پولیس ملی، پولیس سرحدی، نیروهای ریاست عمومی امنیت ملی، پولیس محلی و سایر نیروهای محافظتی محلی می‌گردند که در تحت تشکیلات قانونی حکومت عمل می‌کنند. در ضمن این نیروها شامل ملیشه‌ها و گروه‌های مسلح طرفدار دولت نیز می‌گردد که مبنای قانونی نداشته و در تحت تشکیلات رسمی حکومتی عمل نمی‌کنند. نیروهای طرفدار دولت همچنان شامل نیروهای نظامی بین‌المللی و سایر نیروهای امنیتی و اطلاعاتی خارجی می‌گردد (برای معلومات بیشتر به بخش فرهنگ لغات مراجعه شود).

^۷ یوناما کمتر از نصف یک درصد را به گلوله‌باری‌های نسبت می‌دهد که از خاک پاکستان به خاک افغانستان فیر می‌گردید.

^۸ مواد انفجاری باقی مانده از دوران جنگ به آن مواد اطلاق می‌گردد که مرتکبین آن غیر قابل تشخیص بوده و یا هم از جنگ‌های سابق باقی مانده باشد.

نیروهای مخالف دولت

از اول ماه جنوری تا آخر ماه جون سال ۲۰۱۶، یوناما تلفات ۳۴۷۵ (۱۲۲۸ کشته و ۲۲۴۷ مجروح) فرد ملکی را ثبت نموده که به تمام گروههای مخالف دولت نسبت داده می شود. رقم متذکره در مقایسه با همین دوره سال ۲۰۱۵ حدود ۱۱ درصد کاهش یافته است.^۹ کاهش متذکره ناشی از کاهش ۲۱ درصدی تلفات ناشی از مواد انفجاری تعبیه شده و کاهش ۲۹ درصدی تلفات ناشی از قتل های هدفمند منسوب به نیروهای مخالف دولت می باشد.^{۱۰} کاهش تلفات ناشی از مواد انفجاری تعبیه شده ممکن عوامل متعدد داشته باشد. مثلاً این کاهش به تلاش های نیروهای امنیتی افغان جهت مقابله مؤثر با مواد انفجاری و همچنین به بهتر شدن شیوه هدف گیری نیروهای مخالف دولت ارتباط می گیرد. هرچند بر اساس یافته های یوناما تلفات ناشی از حملات انتحاری و

^۹ بین اول جنوری تا ۳۰ جون سال ۲۰۱۵ یوناما تلفات ۳۴۷۵ (۱۲۲۸ کشته و ۲۲۴۷ مجروح) فرد ملکی را به تمام گروههای مخالف دولت نسبت داده بود.

^{۱۰} یوناما تلفات ۵۲۵ (۲۳۶ کشته و ۲۸۹ مجروح) فرد ملکی را در اثر قتل های هدفمند نیروهای مخالف دولت در شش ماه اول سال ۲۰۱۶ به ثبت رسانیده که در عین مدت سال ۲۰۱۵ یوناما تلفات ۷۴۲ (۴۴۲ کشته و ۳۰۰ مجروح) فرد ملکی را در اثر این تاکتیک به ثبت رسانیده بود.

پیچیده^{۱۱} بشمول هدف قراردادن عمدی افراد ملکی توسط نیروهای مخالف دولت در حدود شش درصد افزایش را نشان میدهد.

یافته های یوناما نشان میدهد که در حدود دو درصد در تلفات ناشی از جنگ های زمینی که بطور مشخص به نیروهای مخالف دولت نسبت داده می شود، افزایش رخ داده است. این افزایش در حقیقت برعکس آن کاهشی هست که در سال ۲۰۱۵ صورت گرفته بود. افزایش تلفات ناشی از جنگ های زمینی که به نیروهای مخالف دولت نسبت داده می شود به روند صعودی تلفات ناشی از جنگ های زمینی که به نیروهای دولتی و مخالفین دولت منسوب گردیده و مرتکب اصلی آن قابل تشخیص نبوده، ارتباط می گیرد.

نیروهای طرفدار دولت

نیروهای طرفدار دولت در شش ماه اول سال ۲۰۱۶، به شکل فزاینده باعث تلفات افراد ملکی گردیده اند. بر اساس یافته های یوناما تلفات ۱۱۸۰ (۳۸۳ کشته و ۷۹۷ مجروح) فرد ملکی به نیروهای طرفدار دولت نسبت داده می شود. رقم متذکره در مقایسه با همین دوره سال ۲۰۱۵ در حدود ۴۷ درصد افزایش را نشان میدهد.^{۱۲} روند فزاینده تلفات افراد ملکی منسوب به نیروهای طرفدار دولت، مشابه با همان روندی هست که در گزارش سالانه ۲۰۱۵ یوناما و دفتر کمیشنری عالی حقوق بشر ملل متحد انعکاس یافته بود. بیشترین تلفات منسوب به نیروهای دولت، در نتیجه شلیک سلاح های پرتابی و انفجاری مانند توپ، هاوان، راکت و نارنجک در جریان جنگ های زمینی می باشد. همچنین یافته های یوناما نشان میدهد که تلفات افراد ملکی ناشی از عملیات های هوایی نیروهای امنیتی افغان روند صعودی داشته است. یوناما خاطر نشان می سازد که این افزایش احتمالاً به رشد عملیات های دوامدار نیروهای امنیتی افغان در سراسر کشور ارتباط می گیرد. تقویت رهنمود های تاکتیکی، آموزش و تمرین هدف گیری دقیق توسط سلاح های پرتابی و انفجاری می تواند این رشد دوامدار تلفات افراد ملکی را متوقف سازد.

^{۱۱} یوناما حمله پیچیده را به عنوان حمله عمدی و هماهنگ شده تعریف نموده که عناصر چون مواد انتحاری (مواد انفجاری که در بدن جاسازی می گردد یا مواد انفجاری که در موتر انتحاری جاسازی می گردد)، بیشتر از یک حمله کننده و بیشتر از یک نوع مهمات (بطور مثال مواد انفجاری تعبیه شده در بدن و هاوان) باید در آن شامل باشد. تمام عناصر متذکره باید وجود داشته باشد تا یک حمله به عنوان حمله پیچیده تلقی گردد.

^{۱۲} از اول ماه جنوری تا آخر ماه جون سال ۲۰۱۵، یوناما تلفات ۸۰۴ (۲۳۹ کشته و ۵۶۵ مجروح) فرد ملکی را که توسط نیروهای طرفدار دولت صورت گرفته، به ثبت رسانده بود.

یوناما نگرانی ویژه خود در مورد افزایش ۱۱۰ درصدی تلفات افراد ملکی در اثر حملات هوایی را که اصولاً در نتیجه افزایش عملیات های هوایی نیروهای امنیتی افغان بوقوع پیوسته، ابراز میدارد. در عملیات های هوایی ۵۷ فرد ملکی کشته و ۱۰۴ فرد ملکی دیگر مجروح گردیده است که مجموع تلفات چنین حملات به ۱۶۱ نفر می رسد. عملیات های هوایی نیروهای امنیتی افغان باعث تلفات ۱۱۱ فرد ملکی (۱۹ کشته و ۹۲ مجروح) گردیده که این رقم، برای اولین بار از زمان نظارت منظم بر تلفات افراد ملکی توسط یوناما در سال ۲۰۰۹، از رقم تلفات افراد ملکی ناشی از عملیات های هوایی نیروهای بین المللی (۳۸ کشته، ۱۲ مجروح و مجموع تلفات افراد ملکی ناشی از آن ۵۰) پیشی گرفته است.

تلفات افراد ملکی که به یک طرف خاص نسبت داده نشده است

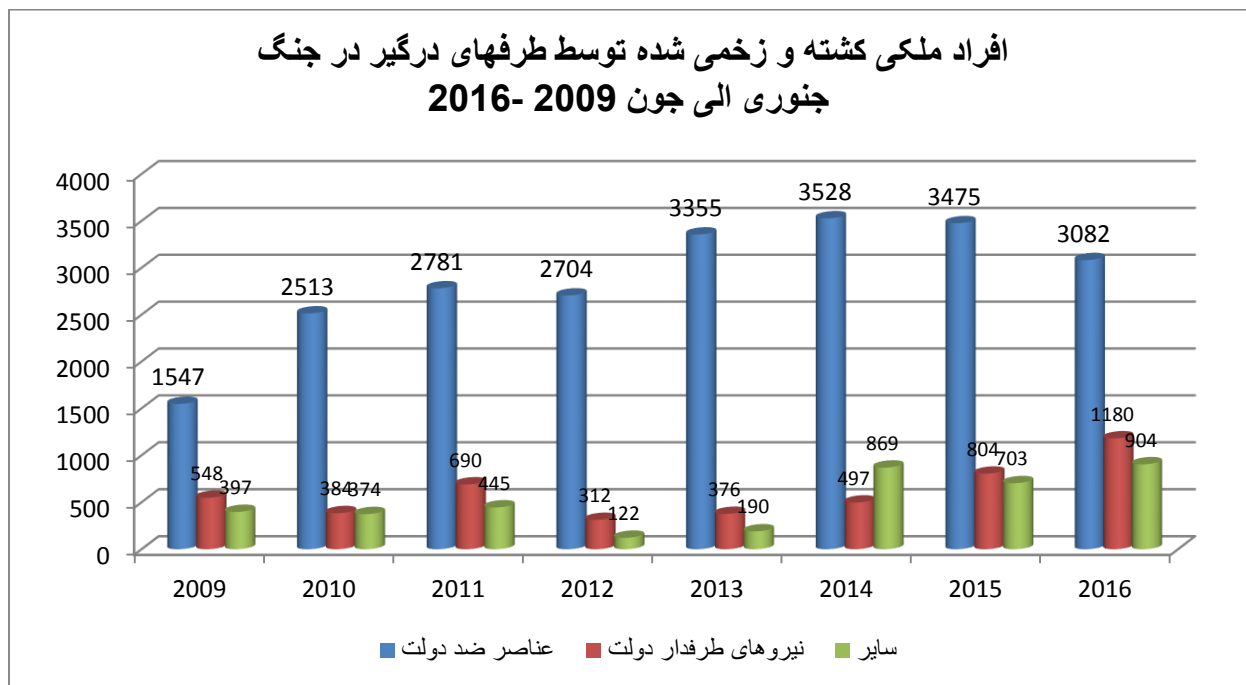
از مجموع تلفات ۵،۱۶۶ فرد ملکی که ثبت گردیده یوناما نتوانست، ۱۳ درصد آن را - ۱۸۴ کشته و ۴۷۷ زخمی (تلفات ۶۶۱ فرد ملکی) به هیچ از طرف خاص نسبت بدهد. مسئولیت این سیزده درصد تلفات افراد ملکی که در نتیجه درگیری های زمینی بین نیروهای امنیتی افغان و عناصر ضد دولت به وقوع پیوسته است، به طور مشترک به هر دو طرف نسبت داده شده است. چهار درصد باقی مانده تلفات افراد ملکی که ۶۸ کشته و ۱۷۵ زخمی (تلفات ۲۴۳ فرد ملکی) می باشد عمدتاً در نتیجه انفجار مواد انفجاری باقیمانده از جنگ بوده و به هیچ یک از طرف های درگیر نسبت داده نشده است.

درگیری های زمینی

همانند یافته های یوناما در سال های ۲۰۱۴ و ۲۰۱۵، درگیری های زمینی همچنان عامل بیشترین میزان تلفات افراد ملکی در نیمه اول سال ۲۰۱۶ می باشد که باعث تلفات ۱،۹۷۲ فرد ملکی گردیده (۵۴۹ کشته و ۱،۴۲۳ زخمی) و این رقم یک افزایش ۲۳ درصدی را در مقایسه با همین دوره در سال ۲۰۱۵ نشان می دهد.^{۱۳} تلفات افراد ملکی از اثر جنگ های زمینی که تنها به نیروهای طرفدار دولت نسبت داده شده ۴۱ درصد (۸۱۳ تلفات - ۲۳۲ کشته و ۵۸۱ زخمی) می باشد؛ در حالیکه عناصر ضد دولت باعث ۲۷ درصد تلفات (۵۳۰ تلفات - ۱۴۵ کشته و ۳۸۵ زخمی) گردیده اند. یوناما مسئولیت ۳۱ درصد تلفات افراد ملکی (۶۱۹ تلفات - ۱۶۹ کشته و ۴۵۰ زخمی) در جنگ های زمینی را مشترکاً به هر دو جانب درگیر در جنگ نسبت داده است. یک درصد

^{۱۳} از اول جنوری الی ۳۰ جون ۲۰۱۵، یوناما تلفات ۱،۶۰۲ فرد ملکی (۳۸۷ کشته و ۱،۲۱۵ زخمی) را از اثر جنگ های زمینی به ثبت رسانیده بود.

درصد باقیمانده (تلفات ۱۰ فرد ملکی - سه کشته و هفت زخمی) در اثر درگیری های مرزی از پاکستان به افغانستان بوده است.

ملاحظات

در شش ماه نخست سال ۲۰۱۶، در برابر پیشینه ناامنی دوامدار و فضای شکننده سیاسی، افراد ملکی همچنان از اثرات مخرب منازعات مسلحانه رنج می برند. درگیری ها میان گروه های رقیب ضد دولت و همچنان میان گروه های رقیب طرفدار دولت^{۱۴} چالش های پیچیده اضافی را برای افراد ملکی در مناطق آسیب دیده ایجاد نموده است.

^{۱۴} عبارت "گروپ مسلح طرفدار دولت" اشاره به یک گروپ مسلح سازمان یافته غیر دولتی، درگیر در جنگ و مجزا از نیروهای دولتی، شورشیان و گروپهای جنایی می باشد. گروپهای مسلح طرفدار دولت شامل پولیس محلی افغان که تحت فرمان و کنترل وزارت امور داخله هستند، نمیشود. این گروپ های مسلح هیچ مبنای قانونی تحت قوانین افغانستان ندارند. گروپهای مسلح که بالقوه استخدام قوه نظامی را در اعمال زور جهت رسیدن به اهداف سیاسی، ایدئولوژیکی یا اقتصادی دارند، داخل ساختار رسمی نظامی دولت ها، اتحاد دولت ها یا سازمان های بین دولتی نمی شوند و تحت کنترل دولت و یا دولت های که آنها فعالیت دارند، نیستند. در بعضی موارد، گروپ های مسلح حمایت مستقیم و یا غیر مستقیم از دولت میزبان و یا دول دیگر دریافت می نمایند. این تعریف شامل ولی محدود به گروپ های ذیل نمیشود: جنبش های خیزش ملی، ملیشه های محلی (قومی، قبیله ای و یا به اساس دیگر)، قوای دفاع مدنی و گروپ های شبه نظامی (زمانیکه چنین گروپهای واضحاً تحت کنترل دولت نیستند).

طالبان به استفاده از تاکتیک های بدون تفکیک به شمول حملات مخرب پیچیده و انتحاری در مناطق ملکی ادامه دادند. طالبان همچنین تلاش نمودند تا مناطقی را تحت کنترل داشته باشند و در موارد مختلف سعی نمودند تا خلا های موجود در حکومتداری از نظر نظم و قانون، آموزش و توسعه را پر نمایند.

حداقل در یک مقطع با توجه به سقوط موقت کندز در سپتمبر سال ۲۰۱۵ و ادامه چالش های امنیتی، ایالات متحده امریکا پشتیبانی تاکتیکی خود از نیروهای امنیتی افغان را بر علیه عناصر ضد دولت به شمول طالبان و گروپ های تحت بیعت داعش ۱۵ را تشدید بخشید. هرچند تلاش های متعدد در راستای پیشرفت پروسه صلح توقعاتی را به وجود آورد، وضعیت سیاسی و امنیتی فعلی اشاره بر ادامه جنگ در کوتاه مدت می نماید، در حالیکه روند یک صلح پایدار فقط با دست کشیدن از خصومت و جنگ تحقق می یابد.

عوامل و پویایی ذکر شده در فوق به طور باور نکردنی یک فضای چالش برانگیز را برای حقوق بشر ایجاد نموده و در بسیاری از مناطق باعث فرسایش محافظت حقوق بشری برای افراد ملکی شده است.

جنگ های زمینی بین طرف های متخاصم همچنان عامل بیشترین میزان تلفات افراد ملکی می باشد که با درگیری در داخل و اطراف مناطق مسکونی در ولایات ارزگان، هلمند، بغلان و کندز، باعث آسیب های جدی به اجتماعات ملکی بشمول مرگ، جراحت، بیجاشدن، تخریت دارایی و مانع دسترسی به خدمات اولیه گردیده است. یوناما میزان افزایش تلفات ملکی ناشی از مهمات منفجرناشده را که مستقیماً ارتباط به مکان های متأثر از جنگ های زمینی دارد، به ثبت رسانیده است. تا به امروز، نه نیروهای امنیتی افغان و نه عناصر ضد دولت هیچ پالیسی و یا دستورالعملی را که نیروهای شانرا ملزم به علامه گذاری، پاکسازی و یابرداشتن مهمات منفجرناشده نماید، طرح ننموده اند.

باوجود کاهش در رقم تلفات ملکی نسبت داده شده به عناصر ضد دولت در نیمه نخست سال ۲۰۱۶، این گروه ها بشمول طالبان همچنان افراد ملکی را عمداً با حملات انتحاری و پیچیده هدف قرار میدهند و این باعث صدمه بزرگ غیرنظامی به خصوص به افرادی می شود که در مناطق شهری بشمول مساجد مشغول کار و فعالیت می

^{۱۵} در افغانستان، به گروپهای وابسته به ISIL با کلمه اختصاری عربی "داعش" اشاره میشود، اگرچه در بعضی نقاط کشور این عبارت به تمام جنگجویان خارجی بدون در نظر گرفتن بیعت شان استفاده می شود. کلمه داعش یک مخفف است از "دولت اسلامی عراق و شام" (الدولة الإسلامية العراق الشام).

باشند. حملات انتحاری و پیچیده به دومین عامل اصلی تلفات افراد ملکی تا اکنون، در سال ۲۰۱۶ تبدیل گردیده است. جمعیت ملکی شهر کابل به طور خاص ۶۲ درصد درصدتلفات ناشی از حملات انتحاری و پیچیده را که در مرکز بوقوع پیوست، متحمل شده اند. این تلفات شامل یک حمله پیچیده ادعا شده از سوی طالبان که به تاریخ ۱۹ اپریل ادارهٔ محافظت رجال برجسته دفتر ریاست جمهوری را هدف گرفت، می شود که به تنهایی باعث تلفات ۳۹۳ فرد ملکی گردیده بود. هرچند کاهش در میزان استفاده از مواد انفجاری تعبیه شده^{۱۶} و به طور خاص مواد تعبیه شده نوع فشاری، باعث کم شدن میزان تلفات ملکی از سوی عناصر ضد دولت گردیده، اما این کاهش دستاوردی است که در نتیجهٔ تلاش های دوامدار نیروهای امنیتی افغان در خنثی ساختن مواد تعبیه شده حاصل شده است.

از آن جایکه یوناما هر اقدام اولیه طالبان در مسوئیت گرفتن تلفات ملکی و تایید چنین آسیب ها را به شکل علنی یادداشت می نماید، اما طالبان باید یک تعریف مشخص از فرد ملکی در مطابقت با قوانین بین المللی داشته باشند و با در نظر داشت تعهدات شان هدف قرار دادن عمدی افراد ملکی را باید ممنوع قرار دهند. اگر چنین تغییر در پالیسی در سطح تاکتیکی اجرا گردد به صورت فوری و به شدت می تواند میزان کشته و زخمی شدن افراد ملکی در جنگ را کاهش ببخشد.

یوناما با نگرانی اثرات دوامدار جنگ بالای زنان و دختران در افغانستان را یاد آور می شود و این اثرات نه تنها باعث میزان بالای مرگ و جراحت آنها شده بلکه محدودیت هایی را بر دسترسی آنها به آموزش، خدمات صحی و گشت و گذار آزاد بوجود آورده است. عناصر ضد دولت به شکل نگران کننده و بطور فزاینده ای به اجرای استانداردهای اخلاقی از طریق خشونت می پردازند.

^{۱۶} به گزارش وزارت دفاع ایالات متحده امریکا "گزارش در مورد تقویت امنیت و ثبات در افغانستان"، صفحه ۳۰، ماه جون ۲۰۱۶ مراجعه شود. قابل دسترسی در لینک ذیل:

http://www.defense.gov/Portals/1/Documents/Enhancing_Security_and_Stability_in_Afghanistan-June_2016.pdf, last accessed 19 June 2016

در نیمه اول سال، یوناما یک افزایش را در مجازات زنان به خاطر ارتکاب جرایم به اصطلاح اخلاقی در سیستم قضایی موازی توسط عناصر ضد دولت مشاهده نموده است. زنان زمانیکه بنابر عوامل جنگ بیجا می شوند و یا نان آور اصلی خانوادهای خود می گردند، همچنان با مشکلات بیشتر مواجه می شوند.

با وجود این که عناصر ضد دولت همچنان باعث تلفات حداکثر افراد ملکی گردیدند، یوناما نگرانی خاص خود را در نتیجه افزایش قابل ملاحظه تلفات افراد ملکی توسط نیروهای طرفدار دولت و در مرحله نخست توسط نیروهای امنیتی افغان به علت استفاده سلاحهای انفجاری در جریان درگیری های زمینی، ابراز می نماید. نگرانی دیگر که قبلاً توسط یوناما در گزارش های نیمه ساله و سالیانه اش در رابطه به حفاظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه در سال ۲۰۱۵ برجسته شده بود، افزایش استفاده از حملات تهاجمی هوایی توسط نیروهای هوایی افغان می باشد که برای بار اول از زمانیکه یوناما به شکل سیستماتیک مستند سازی میکند، باعث آسیب بیشتر نسبت به عملیات های هوایی نیروهای بین المللی نظامی گردیده اند. یوناما همچنان نگران اتکای مداوم حکومت بر گروه های مسلح طرفدار دولت می باشد که بنابر گزارش ها این گروه ها در ارتباط با قدرتمندان برجسته بخاطر حفظ امنیت، راه اندازی عملیات ها بخصوص در ولایات فاریاب، جوزجان و خوست تشکیل شده اند. این گروه ها به علت وابستگی شان به قدرتمندان برجسته از مجازات در مقابل تمام اشتباهاتی که انجام داده اند، معاف می باشند.

در میان این همه چالش ها، یوناما بعضی پیشرفت هایی را در اقدامات طرف های درگیر برای کاهش آسیب به افراد ملکی نیز مشاهده نموده که شامل ایجاد پالیسی برای حفاظت افراد ملکی در جنگ ها و همچنان تغییرات در شیوه های خاص هدف گیری می باشد. یوناما همچنان با دولت افغانستان مشغول توسعه یک پالیسی ملی در رابطه به کاهش میزان تلفات افراد ملکی (بنا بر گزارش ها بعد از اتمام مدت زمان احتوا شده این گزارش، نهایی شده است)، ایجاد یک نهاد خاص جهت بررسی تمام حوادث مرتبط به منازعات مسلحانه می باشد که به افرادملکی صدمه رسانیده و دولت را در سطح بالا جهت حفاظت افراد ملکی حمایت نماید- نخستین گام ها در ایجاد چنین سیستم هابه هدف کاهش موثر در تلفات افراد ملکی می باشد.

عناصر ضد دولت، به سهم خود رقم افراد ملکی کشته شده در قتل های هدفمند را کاهش داده و در مقایسه با همین دوره در سال ۲۰۱۵، کمتر مواد انفجاری تعبیه شده را کارگذاری کرده اند. به عنوان یک پالیسی، طالبان و

دیگر عناصر ضد دولت به هدف قرار دادن عمدی افراد ملکی که بر اساس قانون بین المللی بشردوستانه محفوظ می باشند ادامه دادند.

از آنجائیکه این تحولات همواره بررسی می شوند و ثبت رقم بالای تلفات افراد ملکی همچنان ادامه دارد، بنابراین لازم است تا طرف های درگیر در جنگ هرچه زودتر گام های نخستین شان را در جهت تأمین تدابیر موثر و واقعی برای حفاظت افراد ملکی در منازعات مسلحانه در مطابقت با تعهدات شان تحت قانون بین المللی بشردوستانه، بردارند.

یوناما یکبار دیگر تکرار می نماید که بر اساس قانون بین المللی بشردوستانه تمام طرف های درگیر در جنگ باید تدابیر لازم را جهت حفاظت از جمعیت ملکی در برابر آسیب های جنگ به شمول تدابیر تضمین کننده پاسخگویی در برابر نقض قانون بین المللی بشردوستانه و قانون بین المللی حقوق بشر، جبران خساره و حمایت از افراد ملکی آسیب دیده، اتخاذ نمایند.

یوناما از تمام طرف های درگیر در جنگ دعوت می نماید تا پاسخگویی آن عده از نیروهای مسلح و افرادی را که به صورت قصدی، بدون تفکیک یا با بی پروایی باعث کشتن و زخمی شدن افراد ملکی می گردند، تضمین نمایند.

یوناما پیشنهادات ذیل را به طرف های درگیر در جنگ پیشکش می نماید تا تلاش های شان را جهت حفاظت افراد ملکی، جلوگیری از تلفات افراد ملکی و حفظ تعهدات شان بر اساس قانون بشردوستانه بین المللی و قانون بین المللی حقوق بشر، تقویت نماید.

پیشنهادهای:

عناصر مخالف دولت

در مطابقت با تعهدات شان در برابر حقوق بشر دوستانه بین المللی:

- هدف قرار دادن عمدی افراد ملکی، محلات ملکی مخصوصاً: کارمندان امداد رسان، مقامات ملکی دولتی، خبرنگاران، مدافعین حقوق بشر، قضات، سارنوالان، عبادتگاه ها و مراکز فرهنگی را متوقف نمایند و در این خصوص چنان تعریفی از [افراد و محلات] "ملکی" را به کار ببرند که با حقوق بشر دوستانه بین المللی سازگار باشد.
- از استفاده مواد منفجره تعبیه شده به ویژه در حملات گروهی پیچیده کورکورانه و بدون تفکیک بر محلات تجمع افراد ملکی خود داری نمایند و همچنان استفاده از مواد ممنوعه انفجاری نوع فشاری را متوقف سازند.
- از پرتاب هاوان، راکت و نارنجک به سوی محلات مسکونی افراد ملکی و از این محلات به سوی دیگر، جداً خود داری نمایند.
- آن عده از بیانیه های رهبری طالبان را که حمله بر افراد ملکی و محلات مسکونی افراد ملکی را ممنوع اعلان کرده، اجراء نمایند؛ امریه های را که بر افراد طالبان دستور میدهد تا از تلفات ملکی جلوگیری و خود داری نمایند، تطبیق نمایند و آن عده اعضای طالبان را که افراد ملکی را هدف قرار میدهند و می کشند یا زخمی می سازند، مورد پیگرد قرار دهند و از مطابقت این رهنمود ها و دساتیر با قانون بشر دوستانه بین المللی اطمینان حاصل کنند.
- بیانیه های رهبری طالبان در خصوص حقوق بشری زنان و دختران را در ساحات تحت نفوذ خویش اجرا نمایند؛ تهدید و حملات بر آموزش دختران، معلمین و در کل بر سکتور معارف را متوقف سازند.
- اطمینان حاصل نمایند که عناصر مخالف دولت مکاتب، شفاخانه ها، کلینیک ها و سایر مراکز محافظت شده را برای اهداف نظامی به کار نمی گیرند؛ تمام حملات و تهدیدات علیه کارمندان صحتی به شمول واکسیناتورهای پولیو و کمپاین مبارزه علیه پولیو را متوقف ساخته و از هر عملی که باعث جلوگیری از حق دسترسی به بالاترین حد ممکن استاندارد آموزش و صحت می شود جلوگیری کنند.

حکومت افغانستان

- استفاده از هاوان، راکت و نانجک و سایر تسلیحات پیچیده و حملات هوایی در محلات مسکونی را متوقف نماید. رهنمود تاکتیکی واضح، مقررات عملیات و طرزالعمل های مرتبط به استفاده از سلاح های انفجاری و هواپیما های نظامی را توسعه و تطبیق نماید.
- پالیسی ملی راجع به کاهش میزان تلفات ملکی را تطبیق نموده و پلان تطبیقی آنرا نهایی سازند که باید شامل اهداف و اقدامات مشخص برای جلوگیری از تلفات افراد ملکی در جریان درگیری های مسلحانه باشد، و همچنان از ایجاد یک واحد اختصاصی در دولت برای تحقیق تمام آسیب های ناشی از حوادث منازعات مسلحانه، اطمینان حاصل نماید.
- فوراً تمامی گروه های مسلح غیر قانونی، ملیشه ها و "خیزش های مردمی" را منحل و خلع سلاح نماید.
- باید در باره تمام اتهامات تعدی و نقض حقوق بشر و حقوق بشر دوستانه بین المللی توسط نیروهای امنیتی و گروه های مسلح طرفدار دولت تحقیق نمایند؛ آنهایی را که مسؤول [ارتکاب موارد فوق] شناخته می شوند تحت قوانین افغانستان و قوانین بین المللی تعقیب و مجازات نماید.
- باید تضمین نماید که قربانیان خشونت ها بشکل موثر غرامت دریافت می نمایند و در ضمن طرزالعمل ها برای جبران خساره به زنان و خانواده افراد کشته و زخمی شده ناشی از خشونت های جنگی را تقویت نماید و همچنین سطح آگاهی مردم در مورد طرزعمل برای دریافت غرامت و دسترسی به خدمات اولیه را بالا ببرد، و اطمینان حاصل نماید که زنان و دختران از حقوق مساوی برای دادخواهی به هدف جبران خساره و خدمات اساسی بهره مند می شوند.
- ارتقای بیشتر ظرفیت نیروی های امنیتی ملی را در خصوص فرماندهی، کنترل و اجرای عملیات علیه مواد منفجره تعبیه شده و خنثی سازی آنها و استحصال^{۱۷} آنها، در اولویت قرار دهد. منابع لازم را برای حصول اطمینان از تطبیق کامل استراتژی مبارزه با مواد منفجره تعبیه شده بی هدف، تخصیص دهد.

---

^{۱۷} استحصال مواد انفجاری تعبیه شده شامل موارد ذیل می گردد: تشخیص، جمع آوری، تولید و توزیع معلومات جمع آوری شده از ساحه حادثه مواد انفجاری تعبیه شده به منظور به دست آوردن اطلاعات قابل استفاده، تقویت طرزالعمل و شیوه مبارزه با مواد انفجاری، کاهش منابع شورشیان و حمایت از تعقیب عدلی می باشد. این بهره برداری شامل حفظ، تشخیص و ترمیم اجزای سازنده مواد انفجاری تعبیه شده برای آزمایش های تخنیکی، قانونی، بیومتریک تحلیل گردیده که توسط نهادهای متخصص و باصلاحیت انجام می پذیرد. بهره برداری از مواد انفجاری تعبیه شده بخش اساسی از اقدامات مؤثر و پایدار مبارزه با مواد انفجاری تعبیه شده می باشد .

- استفاده از مکاتب، شفاخانه ها، و کلینیک ها برای مقاصد نظامی را فوراً متوقف سازد و از احترام بر تأسیسات صحنی منحصراً برای طرف اطمینان دهند. اطمینان حاصل نمایند که تمام افراد به بالاترین استانداردهای قابل حصول آموزش و صحت دسترسی دارند.

نیروهای نظامی بین المللی^{۱۸}

- دولت افغانستان را در تطبیق "پالیسی ملی کاهش تلفات افراد ملکی در جریات عملیات های جنگی" و ایجاد یک پلان تطبیقی عملی که شامل اهداف معین برای جلوگیری از تلفات افراد ملکی در جریات عملیات های جنگی باشد، حمایت نمایند.
- ادامه تأمین آموزش، منابع و حمایت های مربوطه به قوای ملی امنیتی افغان بعد از سال ۲۰۱۶ در سطح پالیسی سازی و عملیاتی و گسترش به سطح تاکتیکی، مخصوصاً با در نظر داشت نیاز برای پروتوکل های موثر، آموزش و اقدامات برای کاهش تلفات افراد ملکی در رابطه با استفاده از شلیک سلاحهای غیر مستقیم و حملات مسلحانه هوایی، با هدف اطمینان از مطابقت با تعهدات تحت قانون بین المللی بشر دوستانه.
- به حمایت از نیروهای امنیتی افغان در بخش فرماندهی، کنترل و اجرای عملیات های خنثی سازی مواد منفجره تعبیه شده به شمول بهره برداری از آن، در سال ۲۰۱۶ و بعد از آن ادامه بدهند.
- گامهایی رای برای اطمینان از اینکه یک تحقیق مستقل، بی طرفانه، شفاف و موثر در مورد حمله هوایی اکتوبر ۲۰۱۵ بالای شفاخانه داکتران بدون سرحد (MSF) در ولایت کندوز صورت گیرد، برداشته و نتایج آنرا در دسترس عموم قرار دهد. افرادی که دلائلاً مظنون به ارتکاب اعمال مجرمانه هستند، به شمول نظامیان یونیفورم پوش عدلی، باید محاکمه شوند.
- تطبیق شفاف بررسی های بعد از عملیات و تحقیقات تعقیبی در صورت ادعای بروز تلفات افراد ملکی در عملیات های قوای امنیتی بین المللی یا نیروهای استخباراتی، بخصوص در مورد حملات هوایی و عملیات های تلاشی، تا اطمینان حاصل نمایند که اقدامات عملی در مطابقت با تعهدات تحت قانون حقوق بشر بین المللی و قانون بشر دوستانه بین المللی صورت گیرد.
- اطمینان از تطبیق تحقیقات مستقل، بی طرفانه، شفاف و موثر در مورد تمامی ادعاهای معتبر تخطی از قانون بشر دوستانه بین المللی، قانون بین المللی حقوق بشر و یا جنایی که توسط قوای نظامی بین المللی صورت می

^{۱۸} یوناما یادآوری می کند که مأموریت حمایت قاطع ناتو گزارش به روز شده ای را در مورد تطبیق توصیه ها، تحت یادداشتی به تاریخ ۱۸ جولای تهیه کرده است. پیوست شماره ۴ را در این راپور مشاهده کنید.

گیرد، با در نظر داشت اینکه از پاسخگویی برای مرتکبین و جبران خساره برای قربانیان و بازماندگان آنان اطمینان حاصل شود.

